

Promluva při křtu Julie Anny Hofmannové v kapitulním kostele Všech svatých

Mons. Petr Piřha

27. června L. P. 2020

Liturgické texty:

1. čtení – Jer 1, 4-8

Žl 26, 1.4.8b-9abc.13.14

2. čtení – Řím 6, 3-5

Evangelium Jan 1, 9-14

Milá Julie, milí rodiče, milá kmotro, příbuzní,

uvítal jsem vás již při vstupu do kostela, ale vítám vás ještě znovu v této starobylé královské kapli s pohnutou mnohoseť let dlouhou historií a u hrobu svatého sázavského opata Prokopa. Protože kázání, které pronesu, bude dosti složité a náročné na soustředění – byl bych totiž rád, kdybyste ho vyslechli, i když na tom netrvám – začnu něčím jednoduchým a spíše zábavným. Ztratím proto pár slov o jménu dnešního křtěnce. Budiž mi odpuštěno, že neříkám *křtěnky*. Ono mi to připomíná slovo *rtěnka*, *kropenka*, *pepřenka*, což se mi nevede říct s dostatečně vážnou tváří, aby to odpovídalo vážnosti a významu dané slavnosti.

Není třeba, abych se zabýval druhým jménem, i když je jménem skutečně křesťním. Postačí, abych ti, děvenko, popřál, abys měla vždy teplé ponožky a hřejivou peřinku, neboť na tvůj svátek bývá po ránu chladno a z nedočkavosti se budeš probouzet brzo. Podstatně více pozornosti si žádá druhé, občanské jméno. Druhá, v pořadí ovšem první, patronka je dost málo známá. Kromě dvou výjimek, jedné abatyše a jedné vdovy mučednice, byly to vesměs panny mučednice. Je jich asi tucet a všechny zahynuly v době Diokleciánova pronásledování. Statečnost těchto děvčat byla dána především nechtí k odporným prasárnám, které doprovázely slavnosti různých římských božstev. Ta byla navíc korunována Kristovým příslibem vzkříšení. Zde bych ti, Julie, přál, aby tě nic podobného nepostihlo, i když vím, že ostrakismus, kterému neujde žádná počestná holka, jakmile přijde do internátu nebo koleje, popř. jede se školou na hory, není ani za mák nic příjemného.

Žádná světice tvého jména není tak známá jako Julie Kapuletová, která sice rovněž zemřela jako panna, ale sebevraždou. Její drama patří k těm Shakespearovým hrám, které jsou dramaty danými určitou vlastností. *Kupec benátský* je o lakomství, *Othello* o žárlivosti, *Hamlet* o nerozhodnosti, *Král Lear* o nevděku, *Mackbeth* o mocichtivosti. *Romeo a Julie* je o zbrklosti. Tady ti popřejí, aby tě žádný podobný sklon neovládl a ani se neozval. Tím končí předehra.

To, co zde prožijeme, je zcela unikátní záležitost a tak bychom k tomu měli přistupovat. Víím, že dneska je unikátní všechno, že si kupujeme unikátní zelí a unikátní kapesník, abychom si unikátně utřeli nos po unikátním kejchnutí. Ale to patří do jiné, konzumní kultury, k níž nepatříme. Co prožijeme my, je až děsivě unikátní. Což není unikátní zrození určitého člověka, jemuž dáme jméno? Což není unikátní onen okamžik – budiž pochválen – kdy Juliina maminka toto dítě počala? A není Julie unikátním dílem Božím stvořeným v Jeho mysli a připraveným pro tento čas už před stvořením světa? Nebo snad někdo myslí, že Bůh před půlnocí spěchá vytvořit všechny děti počaté od půlnoci do půlnoci příštího dne? Leda nějaký blázen. V Otcově mysli jsme byli všichni od počátku domyšleni do všech detailů: kdy se narodíme, komu a kam, a s celým životním osudem, který je pro nás ovšem neznámý a o kterém v každém okamžiku rozhodujeme. Že Bůh ví a opět odpočátku věděl, jak se budeme rozhodovat, je druhá věc.

Jsi tedy, Julinko, unikát, jsi jedinečná. Z toho ti vzniknou dva úkoly. Prvý je, aby sis to nikdy sama o sobě nemyslíla, nestala se pyšnou princeznou a nedívala se na druhé lidi spatra. Je to hloupé, moc ošklivé a vždy se to vymstí. Druhý je obtížný a musí se na něm pracovat celý život. Být sám sebou vyžaduje předně poznat všechny vlohy, které od Boha dostaneme, jejich kvalitu a sílu. Tak to přijmout a unést. Obojí je těžké, až i bolestné. Jenže jen tak mohu na sobě pracovat a hlavně získat skutečné sebe-vědomí. Znamená to vlastně stát se pokorným. Pokora, Julinko, není shrbená ustrašenost před mocnými tohoto světa právě tak, jako sebevědomí není drzost. Pokora a z ní plynoucí sebevědomí je přijetí a zvládnání pravdy o sobě samém. Je důležité vědět, že jsme jako nepatrný bod zasazení do celku kosmu na určité, jedinečné místo a hrajeme tam svou roli. Anebo, že jsme jako nepatrná nitka vetkáni do gobelínu dějin lidstva, který by se možná i zásadně změnil, kdyby vypadla. Nebudu vršit metafory a shrnu do jediné věty, co bylo řečeno. V lidském životě jde o to, abychom pravdu o nás samých poznali, stali se sami sebou a za všech okolností jimi zůstali. Důležité je to proto, že veškerá věrnost, k Bohu, přátelům, v manželství, k vlasti, vyplývá z věrnosti sobě. Zde leží vysvětlení záhady, že sice všichni lidé se narodí jako originál, ale naprostá většina končí jako kopie či plagiát. Jistě, můžeme a potřebujeme mít své vzory, ale mají nás toliko inspirovat, máme je následovat, nikoli kopírovat.

Je, Julinko, mnoho věcí, které ti ze srdce přeji, ale zmíním jen dvě: abys žila v přízni Boží a obklopena láskou. Ta mívá občas nečekané i bolestivé tvary. Např. zrovna teď. Představ si, že rodiče si výslovně přejí, abych tě utopil jako přebytečné koťátko. Ale neboj se. Božím milosrdenstvím budeš zachráněna. Přijme tě za své dítě a posune rodiče na pravé místo, na místo opatrovníků, protože nejsou tvými vlastníky. Važ si své důstojnosti, být křesťanem a dítětem Božím je velká důstojnost. Kéž by si tomu dostála. Amen.